ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Α'.

Μαζευμένος σὲ μιὰ γωνιά, τυλιγμένος μὲ τὸν ξεφτυσμένο καὶ λασωμένο του μανδύα καὶ σκεπασμένος μὲ μιὰ κουβέρτα ξεσχισμένη κ' ἐλεεινή, ξεψυχοῦσε ἀργὰ κ' ἤσυχα ὁ Κοσμᾶς, ἕνας δυστυχισμένος στρατιώτης ἀπὸ τὴ Δωρίδα. Κάπου-κάπου τὰ κοντανασάσματά του διαδέχοταν ἕνας ρόχθος βαθὺς καὶ πνιγμένος. Ἡ κακὴ καὶ ἄτακτη τροφή, ἡ στερήσεις καὶ ἡ λαχανοφαγία, τὸ κρύωμα καὶ ὁ ὕπνος μέσα στὸ νερό, τοῦ ἔφεραν ἐντεριὸ κατάρροιν κ' ἐξάντλησι μεγάλη.

Ἐπὶ ἡμέρες σερνόταν πίσω ἀπὸ τὸν προελαύνοντα στρατό, κίτρινος, σὰν κερένιος, μόλις στεκόμενος στὰ πόδια του καὶ κλονιζόμενος κάθε στιγμὴ νὰ πέση. Ἐκάθοταν κάθε τόσο κάτω βαρὺς ἢ ἔπεφτε ἀνάμεσα στὰ πουρνάρια, ἀφίνοντας ἕναν μεγάλο, παρατεταμένο ἀναστεναγμό :

—Ὤχ ! πέθανα πειά... δὲν βαστάω !...

— Σήκω, σήκω, τοῦ ἔλεγαν οἱ στρατιῶτες ποὺ διαβαίνανε, μὴ μένης πίσω καὶ σὲ πετσοκόψουνε οἱ Ἀρβανίτες.

— Σήκω νὰ μὴ γεμίσης καμμιὰ «σοῦδα» φουκαρᾶ !

Καὶ ἔπαιρνε πάλι, σέρνοντας, τὸν δρόμο του, γογγύζοντας, κλονιζόμενος, ὠχρὸς σὰν φύλλο φθινοπωρινό, ἕτοιμο νὰ πέση.

Στὴ γωνία τυλιγμένος στὸν ξεφτυσμένο του μανδύα.

Ἕνας ἐφοδιοπομπὸς τὸν λυτήθηκε στὸ τέλος καὶ τοῦ πῆρε τὸ γυλιό του στὸ κάρρο. Ἀλλ' ἡ ἐφοδιοπομπὴ ἀπόμεινε σ' ἕνα χωριὸ κι' ὁ γυλιὸς οὔτε καὶ ξαναφάνηκε. Ἰατρικὴ βοήθεια δὲν ὑπῆρχε τότε ἐκεῖ κσὶ τίποτε τὸ δυναμωτικὸ δὲν εἶχε κανένας νὰ τοῦ δώση. Οἱ στρατιῶτες ἔτρωγαν ξηρὰ ἀραποσίτια ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς καὶ καμπρολάχανα νὰ χορτάσουν, καὶ ὅπου βρίσκανε ἀλεῦρι, τὸ ζυμῶναν ὅπως-ὅπως μοναχοί τους, τὸ πετούσανε στὴ θράκα καὶ τὸ ἔτρωγαν ζεστὸ-καυτό, ζυμάρι μοναχό, σὰν τὰ γουρούνια. Ἕνας ἐῦζωνας, ὁ Ζέρβας, ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα χωριο, βρῆκε λίγα ἀνφαπίδια σὲ μιὰ «ἀγκαρτσιά», τἄβρασε γιὰ «στυφτικὸ» μὲ καλαμπόκι μέσα στὴν καραβάνα καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ ξεζούμισμα νὰ τὸ πῆ.

Ἀλλ' αὐτό, θαρρεῖς, τὸν ἔκαμε χειρότερα. Κ' ἔπεσε τώρα σ' ἐκεῖνο τὸ χαμηλὸ σπιτάκι τοῦ σχισματικοῦ χωριοῦ, γιὰ νὰ μὴ ξαναση-κωθῆ ὁ μαῦρος κι' ὁ κακομοίρης πλέον.

— Ξεκατινιάστηκε ὁ ἄνθρωπος, ἔλεγε ὁ Ζέρβας, τὸν κλαίω καὶ τὸν θλίβομαι !... Καὶ νὰ μὴν ἔχουμε οὔτ' ἔντ κουταλάκι ροῦμι νὰ τοῦ δώκουμε γι' ἀντιψύχι !...

Ὁ Μπιλαΐνας, ἕνας στρατιώτης ἀπὸ τὴν Κεφαλλωνιά, ἄρχισε νὰ βρίζη τὶς ἐπιτροπές, ποὺ μαζεύουνε τοῦ κόσμου τὶς φανέλλες, τὶς σταφίδες, τὰ κονιὰκ καὶ ὅμως οὔτε σταλιὰ ἀπὸ αὐτά, οὔτε ζωγραφιστὰ ὁ στρατὸς δὲν τὰ εἶδε.

— Μωρὲ τί τὰ κάνουνε, μωρέ; Πῶς χαθῆκαν καὶ δὲν τὰ εἴδαμε στὰ μάτια μας ! Ποῦ ἐπῆγαν καὶ τὰ χώσανε μωρέ ; φώναζε ὁ Μπιλαΐνας.

— Τσ' διαόλου—σουσουράδις τοῦ κύ' τά !... βλαστημοῦσε ὁ Ζέρβας, καταφερόμενος κατὰ τῶν «εὐγενῶν καὶ φιλανθρώπων κυριῶν ὡς νοσοκόμων» ποὺ βάλαν, ὅπως ἔλεγε, «τσὴ μουσοῦδες των» στὶς ἐφημερίδες καὶ οὔτε φανῆκαν διόλου στὸν στρατό, «μόν' ξηροπριτσιαλίζονται καὶ κοιμοῦνται ξέγνοιαστα στὴν Ἀθήνα !...»

Ἔτσι λοιπὸν ἄρρωστος σὲ κακὸ χάλι ὁ δύστυχος ὁ Κοσμᾶς, ἐλύγισε καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς στὴν ἄκρη τοῦ Χαμόγκου, στὸ ὁποῖο μὲ βάσανα ἐμπήκαμε καὶ μὲ φωνὲς ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Εἶχε νυχτώσει πειὰ ὅταν ἐφθάσαμε στὸ χωριὸ καὶ οἱ Βουλγαρόφωνοι οἱ χωρικοὶ μᾶς ἔκλεισαν τὶς πόρτες. Ἔφριχνε ἕνα διαπεραστικὸ χιονόνερο, ποὺ μᾶς ἔκοβε τὸ κορμί, σὰν νὰ μᾶς τὸ κομμάτιαζαν μὲ γυαλιὰ καὶ μᾶς ἐξύλιαζε τὰ πόδια. Τὰ αὐτιά μου μὲ πονοῦσαν σὰν νὰ μοῦ τὰ ἔκαιγες μὲ κάρβουνα ἀναμμένα καὶ δὲν ὥριζα τὰ χέρια μου γιὰ νὰ πιάσω τὸ τουφέκι.

— Νέμα, νίστο, ἴτς !

* * *

Ὅπως εἶπα, οἱ χωρικοὶ μόλις μᾶς εἶδαν, ἀμπάρωσαν καλὰ τὶς πόρτες καὶ προβάλλοντες ἀπὸ τὰ μισάνοιχτα παράθυρα, ἐφώναζαν χωρὶς τελειωμό, σὰν τὰ σκυλιὰ ὅπου γαυγίζουν :

— Νέμα λέπ, νέμα κοκόσκα, νέμα πιπέρκι, νέμα βόντα, νέμα νίστο ἴτς, ἴτς, ἴτς !

— Κυρά μου, τίποτα ἀπὸ αὐτὰ δὲν θέλουμε ! Λίγη φωτιὰ μονάχα γιὰ νὰ μὴν ξεπαγιάσουμε ! ἀπαντούσαμε ἐμεῖς.

— Νέμα ντέρβα (ξύλα), νέμα ρόσκι (κλαδιά), νέμα νίστο ἴτς, ἴτς, ἴτς !...

— Γιὰ τὸ Θεό ! Ἔχουμε πεθαμένον ἄνθρωπο ἐδῶ πέρα !... Νὰ σᾶς πληρώσουμε, κυρά μου !... Δὲν εἶμαστε Τοῦρκοι. Χριστιανοὶ εἶμαστε κ' ἐμεῖς !...

— Ζάττοροι βράτα (κλεῖσε τὴν πόρτα) Ντῆμκο, ζάττοροι βράτα ! Νέμο ἴτς !

Τοῦ Ζέρβα τοῦ ἀνέβηκε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι. Ὁ Μπιλαΐνας εἶχε μείνει σὰν ξηρός.

— Μωρὲ εὐγένεια ! Μωρὲ κόσμος !... Μωρὲ στὴ Κεφαλλωνιὰ Τοῦρκος νὰ εἶσαι, Ἑβραῖος νὰ εἶσαι, γύφτος νὰ εἶσαι κι' ὄχι Χριστιανός, δὲν σὲ πετοῦν στὸ δρόμο !... Ἄνοιξε, ποὺ νὰ ἔμπη ὁ διάολος μέσα σου, γρηᾶ μελιτζάνα τοῦ διαόλου !... Δὲν θὰ σὲ φᾶμε, θὰ πληρώσουμε, ποὺ νὰ μὴν πληρωθοῦν τὰ κρίμματά σου !... Εἴμαστε Κεφαλλωνίτες παναπῆ !...

Εἴμαστε Κεφαλλωνίτες, παναπῆ !...

Ἡ πόρτες ὅμως ἔμειναν κλειστὲς καὶ αὐστηρὰ ἦταν ἡ διαταγὴ καὶ ἄγρια ἡ τιμωρία ἐπερίμενε ἐκεῖνον ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ βιάση καμμιὰ πόρτα καὶ νὰ μπῆ σὲ σπίτι.

— Τώρα τί νὰ κάνουμε ;

Εἴχαμε ἀρήσει τὸν Κοσμᾶ σ' ἕνα ξερὸ κλαδὶ ἀπὸ κάτω, ποὺ ἔσταζε ἐπάνω του χιονόνερο, σὰν νἄκλαιγε μὲ πόνο γιὰ τὴ συμφορά του.

— Δὲν τοὺς ξέρετε τοὺς Γουγράρους τοὺς χωριάτες σεῖς, μᾶς εἶπε ὁ Ζέρβας ξαφνικά, ποὺ εἶχε κάμει καὶ ἀντάρτης. Τώρα νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ μᾶς ἀνοίξουνε καὶ θὰ μᾶς περιποιηθοῦνε.

Καὶ προχωρήσας σ' ἕνα ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἔδειξε τὸ φουσκωμένο ἀπὸ δυὸ κραμπολάχανα σακκίδιό του.

— Μπάμπω, ἄνοιξε, ἔχω νὰ κρύψω πλιάτσικο.

— Σὸ πλιάτσκατα ;

— Νὸ πλιάτσικο. Μάλαμα κι' ἀσῆμι ποὺ πήραμε ἀπὸ τοὺς παληοτούρκους !

— Ἴματι μνόγκου ; (Ἔχετε πολλά ;) Μνόγκου ;

— Ἄφθονα !... Ὅλο χρυσάφι καὶ πριλάντι.

Τὸ θαῦμα ἔγινε ἀμέσως. Ἡ πόρτα ἄνοιξε κ' ὁλόχρυση μὲ τὴν γλυκειά της ζεστασιά, σὰν στοργικὴ μητέρα, μᾶς φώτισε ἡ φωτιά.

Ἐβάλαμε τὸν μαῦρο τὸν Κοσμᾶ κοντὰ στὴ φωτιὰ νὰ πυρωθῆ καὶ νὰ στεγνώση, ἀλλὰ αὐτοινοῦ τὰ μάτια εἶχαν βασιλέψει πειά, τὰ δάχτυλά του ἦσαν κρουσταλιασμένα καὶ τὸ στῆθος του ἀνεβοκατέβαινε σ' ἕναν ἀνασασμὸ ἀγωνιώδη. Μόλις τὸν ἀνασηκώσαμε, τὸ κεφάλι του ἔπεσε πρὸς τὰ πίσω καὶ τὰ χέρια του κρεμάστηκαν, σὰν νὰ εἶχε ὅλος παραλύσει.

— Μωρὲ αὐτὸς ψυχουμαχάει !... φώναξε ὁ εὔζωνας.

—Σῶπα, μωρὲ Τζόγια μου, ἔσκουξε ὁ Μπιλαΐνας.

—Χαροπαλεύει οὐ μαύρους κι' οὐ κουρούν'ς, δὲν τοὺν γλιέπς ;

Προσπαθήσαμε νὰ ζεστάνουμε τὰ χέρια του, μὰ καὶ στὴ φωτιὰ νὰ τἄβαζες, δὲν θὰ ζεσταινόντουσαν διόλου.

Ταραγμένοι, μὴ ξέροντας τί νὰ κάνουμε, φοβισμένοι πρὸ τοῦ θανάτου ποὺ ἐρχαλίζουν στὴν Ἀθήνα...

Καλὰ κοιμοῦνται ὅλοι ξέγνοιαστοι καὶ ρο-

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΓΙΑΤΙ ;...

Τὸ βράδυ ποὺ σ' ἀγάτησα, δὲν ἦταν καλοκαίρι·
τὰ φύλλα, μόλις, πρόβαλλαν ἀπάνω στὰ κλαριά,
—κι' οὔτε θυμᾶμαι νὰ σοῦ πῶ, τί μ' εἶχε τότε φέρει,
σὲ κείνη τὴ μεριά.

Θυμᾶμαι μόνο ποὺ ἔσέρνα τὸ βῆμα τὸ νωθρό μου,
καὶ τὸ μυαλό μου γύριζε σὲ πράματα παλιά
—τὴν ὥρα ποὺ σ' ἀπάντησα, νὰ στέκεσαι στοῦ δρόμου
τὰ πέτρινα σκαλιά.

Τὴ νύχτα ἐκείνη τὴν τρελλή, τὴ νύχτα τὴ μεγάλη,
νὰ σ'τὴ θυμίσω τώρα, ἐδῶ, τὸ βρίσκω περιττό :
«Τὰ περασμένα πέρασαν—μὴν τὰ θυμᾶσαι πάλι»,
μᾶς λέει ἕνα ρητό...

Κι' ὅμως καὶ σὺ μ' ἀγάτησες βαθύτατα—τὸ νιώθω·
καὶ ξαίρω ἀκόμα, πῶς σιχνά, μοῦ τὄχες ὁρκιστεῖ,
πῶς ὅσο κι' ἂν μαραίναμε τὸν πρῶτο μας τὸν πόθο,
θὰ μέναμε πιστοί !

Μιὰ δὲν ἦταν νὰ σταθεῖς σὲ κεῖνα ποὺ εἶχες τάξει,
τότε γιατί, τὸ λόγο αὐτό, μ' ἀνάγκασες νὰ πῶ ;
Τὸν ὅρκο σου τὸν πάτησες—μὰ ἐγὼ δὲν ἔχω ἀλλάξει,
κι' ἀκόμα σ' ἀγαπῶ.

ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ

Ἀπόψε ἀγάτησα τὰ μάτια μου,
κοιτώντας τα μέσ' στὸν καθρέφτη :
νὰ ἦταν τὸ φῶς ποὺ μέσ' στὴν κάμαρα,
τόσο λεπτὰ τὸ βράδι πέφτει ;...

Νὰ ἦταν τὸ ρόδο τ' ἀπριλιάτικο,
ποὺ τὄχα κρύψει στὴ γωνία,
γιὰ νὰ μὴ δῶ ποὺ θὰ βυθίζεται
στὴ βραδινὴ τὴν ἀγωνία ;...

Νὰ ἦταν, ἀλήθεια, τὸ τριαντάφυλλο,
ποὺ νοσταλγοῦσε στὸ ποτήρι,
— ἢ κάποιοι πόθοι ποὺ μὲ παίδευαν,
καὶ ποὺ εἶχαν ἀπομείνει στεῖροι ;...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

—Ὁ σταθερὸς ἄνθρωπος μοιάζει μὲ ἀναμμένη λαμπάδα ποὺ ὅσο κι' ἂν τὴ γυρίσης κάτω, ἡ φλόγα της πάντα πρὸς τὰ πάνω θὰ στραφῆ.

—Ἡ εὐτυχία εἶνε μπάλα ποὺ κυλάει. Ὅλοι τρέχουμε πίσω της κι' ὅταν τὴ φτάσουμε τὴν κλωτσοῦμε.

χότανε βαρὺς καὶ ἀνεπότρεπτος, μέσα στὴν καπνισμένη κάμαρη στὸ πυχτὸ σκοτάδι, στῆς φωτιᾶς τοὺς ἴσκιους καὶ στὸ τούρτουρο τῆς παγωνιᾶς, σταθήκαμε κυττάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

—Τώρα τί θὰ κάνουμε ; Ὁ ἄνθρωπος πεθαίνει !... ἀναρωτηθήκαμε.

—Ξέρω τί θὰ κάνουμε !...

* * *

Οἱ Βούλγαροι χωρικοί, μόλις εἶδαν ὅτι γελαστήκανε στὸ πλιάτσικο, εἶχαν τραβηχτῆ στὴν ἄλλην κάμαρη καὶ μᾶς ἄφησαν μοναχούς μας. Ἐκαθήσαμε ἐκεῖ γύρω στὴ φωτιά, σιάζοντες τὰ ξῦλα καὶ συνταυλίζοντάς την.

—Θὰ φᾶμε τίποτα ; ρώτησε κάποιος.

—Μωρὲ τί νὰ φάη κανένας ;

—Κάτι θὰ ἔχουν αὐτοὶ οἱ Βούργαροι ἐδῶ.

—Αὐτοὶ δὲν δίνουν τοῦ ἁγίου τους νερό !...

—Ἄμα τοὺς πληρώσουμε...

—Δὲν τοὺς ἀφίνεις νὰ πᾶνε νὰ χαθοῦνε !...

Ἔγινε σιωπή, μιὰ σιωπὴ βαρειά, ἀτέραντη, ἀτελείωτη.

Τώρα ὁ Κοσμᾶς ἄφινε ἕνα ρόγχο ξηρὸ καὶ φριχιαστικό, ποὺ ἀντιχοῦσε ἀνατριχιαστικὰ μέσα στὸ σκοτάδι.

—Ὁ κακομοίρης ! εἶπε κάποιος.

—Ἀλλοίμονο στὴ μανοῦλα ποὺ τὸν περιμένει ! μουρμούρισε ὁ πονόψυχος Ζέρβας.

Σιωπή...

Ὁ ρόγχος ἀκουγόταν τώρα πιὸ βαρὺς μαζὺ μὲ ἕνα εἶδος βόγγου.

—Δὲν θὰ τὸν εὕρη ἡ αὐγή, εἶπε σιγὰ-σιγὰ ὁ Ζέρβας. Νὰ ἔχουμε τὸ νοῦ μας, ἅμα «τελειώσῃ», νὰ τὸν «σταυρώσουμε» γιὰ νὰ μὴν «ξυλιάσῃ» ἔτσι...

Καὶ πάλι σιωπή. Μιὰ σιωπὴ βαρειὰ καὶ καταθλιπτική, ποὺ μᾶς ἐπίεζε, μᾶς ἔπνιγε...

(Τὸ τέλος στὸ προσεχές).

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΑΔΗ

Ἕνας Τοῦρκος ἔμπορος θέλοντας νὰ πάη γιὰ κάμποσον καιρὸ σὲ κάποιο ξένο μέρος, μάζεψε τὰ χρυσὰ νομίσματα καὶ τὰ πολύτιμα πετράδια του καὶ τἄδωσε στὸ δερβίσι ποὺ τὸν εἶχε φίλο του, γιὰ νὰ τοῦ τὰ φυλάξῃ ὥσπου νὰ γυρίσῃ. Ὅταν ἦρθε πίσω σ' ἕνα χρόνο καὶ πῆγε νὰ τὰ ζητήσῃ, ὁ δερβίσης ἀρνήθηκε νὰ τοῦ τὰ δώσῃ, λέγοντάς τον ὅτι τίποτα δὲν ἔχει πάρει ἀπ' αὐτόν. Ὁ ἔμπορος τότε ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ στὸν καδῆ γιὰ νὰ βρῆ τὸ δίκηο του. Ἐκεῖνος ἄκουσε προσεχτικὰ τὴν ὑπόθεσι καὶ τὸν ἐμάλωσε γιατὶ εἶχε ἐμπιστευθῆ τὰ χρήματά του σ' ἕναν κακόπιστο ἄνθρωπο, χωρὶς νὰ ἔχη κανένα μάρτυρα. Τὸν ἐσυμβούλευε ὅμως νὰ πάη στὸ σπίτι τοῦ καδῆ καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ φιλικά, σὰ νὰ μὴ εἶχαν μεταξύ τους κανένα λογαριασμό, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἴδια ὥρα νὰ ξαναπαρουσιαστῆ στὸ δικαστή. Ὁ ἔμπορος ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε ὁ καδῆς, ἀλλὰ ὁ δερβίσης μόλις τὸν εἶδε ἄρχισε νὰ τοῦ λέη πῶς δὲν τοῦ χρωστάει τίποτα καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἥσυχο. Ἐκεῖ ποὺ μαλώναν καὶ βριζόντουσαν, πῆγε ὁ ὑπηρέτης τοῦ καδῆ γιὰ νὰ φωνάξῃ τὸ δερβίσι νὰ πάη στὸν κύριό του, ποὺ τὸν γυρεύει γιὰ κάποια δουλειά. Ὁ δερβίσης ἔτρεξε ἀμέσως κι' ὁ δικαστὴς τὸν ὑποδέχτηκε μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ ὡραιότερο δωμάτιό του, ὅπου ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάη γιὰ τὰ σπάνια προτερήματά του, θέλοντας νὰ κερδίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη του. Ὕστερα ἀπὸ πολλὰ τοῦ φανέρωσε τὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο τὸν εἶχε προσκαλέσει στὸ σπίτι του.

—Ἔχω μιὰ σπουδαία ὑπόθεσι, τοῦ λέει, καὶ θ' ἀναγκαστῶ νὰ λείψω ἀπ' ἐδῶ κάμποσες μῆνες. Τὸ μόνο πρᾶγμα ὅμως ποὺ μὲ στενοχωρεῖ εἶνε ὅτι δὲν ἔχω ποῦ ν' ἀφήσω τοὺς θησαυρούς μου. Μάθε λοιπὸν ὅτι σὲ κανέναν ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ σένα δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνη.

Ἂν δὲν σοῦ φέρουν βάρος θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ τοὺς φυλάξῃς ὡς τὸ γυρισμό μου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὸ μάθῃ κανένας αὐτό, θὰ σοῦ στείλω ὅλα τὰ χρήματά μου αὔριο κατὰ τὸ μεσημέρι μὲ τὸν πιστὸ ὑπηρέτη μου.

Ὁ δερβίσης ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, πῆγε νὰ πετάξῃ ἀπ' τὴ χαρά του, γιατὶ δὲν εἶχε βέβαια καμμιὰ προθεσι νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ δικαστὴ τοὺς θησαυρούς του μιὰ καὶ θὰ τοὺς ἔπαιρνε στὰ χέρια του. Ὡστόσο ὅμως τὸν εὐχαριστησε θερμότατα γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε καὶ τὸν ἐβεβαίωσε ὅτι θὰ τὰ φυλάξῃ σὰν τὰ μάτια του ὥσπου νὰ γυρίσῃ ἀπ' τὸ ταξεῖδι.

Τὴ ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ ἔμπορος ξαναπῆγε στὸ δικαστή.

—Σύρε πάλι στὸ σπίτι σου γιὰ τελευταία φορά, τοῦ λέει ὁ δικαστής, κι' ἂν δὲν σοῦ τὰ δώσῃ, φοβέρισέ τον ὅτι θὰ τὸν καταγγείλῃς στὸν καδῆ.

Ὁ ἔμπορος ἔκαμε ὅπως τοῦ εἶπε ὁ δικαστὴς κι' ὁ δερβίσης μόλις ἄκουσε πῶς θὰ τοὔκανε ἀγωγὴ στὸν καδῆ, τοῦ ὁποίου μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη. Ἔδωσε πίσω τὰ χρήματα στὸν ἔμπορο λέγοντάς του :

—Τί δουλειὰ ἔχεις νὰ πᾶς στὸν καδῆ, καημένε ; Δὲν κατάλαβες πῶς σοῦ τὄκανα ἀστεῖα γιὰ νὰ δῶ τί θὰ πῆς ; Ὁρίστε τὰ χρήματά σου, εἶνε ἀπείραχτα, ἄϊντε στὸ καλό.

Ὁ ἔμπορος πῆρε τὰ χρήματά του καὶ δὲν ἤξερε πῶς νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν δικαστή.

Ἡ νύχτα ὅμως περνοῦσε κι' ὁ ὑπηρέτης τοῦ καδῆ ποὺ θἄφερνε τὰ χρήματα δὲν ἐφαίνονταν.

Ὁ δερβίσης περίμενε ἄγρυπνος ὡς τὸ πρωΐ. Καὶ τότε πειὰ κατάλαβε τὸ ἔξυπνο παιχνίδι ποὺ τοὔχε παίξει ὁ τετραπέρατος καδῆς, γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ δώσῃ πίσω τὰ χρήματὰ τοῦ ἐμπόρου ..

ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΘΡΩΠΙΕΣ

ΤΑ ΠΟΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΣΚΥΘΩΝ

Ἐκ τῶν ἀρχαίων λαῶν οἱ Σκύθαι μεταχειριζονταν τὸ κρανία τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν τους ὡς ποτήρια, ἀφοῦ πριόνιζαν τὸ κάτω τῶν φρυδιῶν μέρος καὶ τὰ καθάριζαν καλά. Ἐὰν ὁ κάτοχος αὐτοῦ τοῦ περιέργου ποτηριοῦ ἦταν φτωχός, περιοριζοταν νὰ σκεπάσῃ τὸ κρανίο μὲ δέρμα βωδιοῦ, ἂν ὅμως εἶχε τὰ μέσα, τὸ περιεχρύσωνε ἀπὸ μέσα καὶ τὸ μεταχειριζόταν στὰ συμπόσια. Ὅταν δὲ ἐτύχαινε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ κανένας ξένος, τοῦ ἔδειχναν, μὲ πραγματικὴ ὑπερηφάνεια, τὰ ποτήρια τους αὐτά. Ἐπίσης τέτοιου εἴδους ποτήρια κατασκεύαζαν καὶ ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν συγγενῶν τους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχαν διαφορές, ὅταν ἐπέθαιναν. Ἐκτὸς αὐτῶν οἱ Σκύθαι ἀπὸ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς τῶν ἐχθρῶν τους κατεσκεύαζαν διὰ καταλλήλου κατεργασίας... μαντήλια, τὰ ὁποῖα κρεμοῦσαν ἀπὸ τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου των, ὁσάκις ἐπήγαιναν ἔφιπποι. Πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὰ δέρματα τῶν αἰχμαλωτιζομένων ἢ φονευομένων ἐχθρῶν των ἔφτειαναν... ἐπανωφόρια !...